

Què he de saber sobre el tractament de la sarna?

Però això no ho tenen només els gossos? Com és possible que l'hagi agafada? Si sóc una persona neta! Quina picor! Oi que s'enganxa? Millor que no m'acosti a ningú...

Aquestes són algunes de les coses que, d'entrada, us poden passar pel cap si el metge us diagnostica sarna, una infecció de la pell causada per un paràsit (*Sarcoptes scabiei*).

La poden contraure els animals, però també qualsevol persona. Es tracta d'una malaltia relativament freqüent i no té res a veure amb qüestions d'higiene personal. Produeix picor intensa i és contagiosa, però per contacte directe pell amb pell i, per tant, el fet de ser a prop d'una persona infectada no implica risc de transmissió.

La sarna s'elimina amb medicaments, que són efectius si se segueixen correctament les recomanacions d'administració. És possible alleujar la picor, però s'ha d'evitar el rascat perquè pot produir complicacions.

Aquest document explica quins són els símptomes i les vies de transmissió de la infecció, com detectar-la i, principalment, com tractar-la amb medicaments i altres mesures higienodietètiques.

La informació proporcionada en aquest article és complementària a les recomanacions del vostre metge i en cap cas pretén substituir-la. En cas de dubte, poseu-vos en contacte amb el vostre professional de la salut de referència o truqueu al 061 CatSalut Respon.

Quins són els símptomes d'una infecció per sarna?

El símptoma més freqüent de la infecció per sarna és la picor intensa (pruïja) i generalitzada que empitjora a la nit i per la calor. S'inicia algunes setmanes després de contraure la infecció i pot persistir diverses setmanes després d'haver eliminat el paràsit del cos. La sarna també pot produir urticària (erupcions i irritacions).

Els símptomes són causats pels ous de l'àcar que produeix la infecció, anomenat *Sarcoptes scabiei*. Els dipositen les femelles dins dels forats, túnels o caus que excaven sota la pell.

Les zones més afectades en adults són els espais interdigitals de les mans, cares laterals dels dits, cara interna dels canells, plec submamari i genital, arèola mamària, peus, aixelles i natges. Sol respectar la cara i el cuir cabellut. En nens, la infestació pot estendre's també a la cara, les plantes dels peus i els palmells de les mans.

Una forma més greu de la sarna, anomenada sarna crostosa o noruega, pot afectar les persones amb un sistema immunitari dèbil, com ara les persones amb VIH o un limfoma, i la gent gran. Es manifesta amb taques grans amb crostes de color vermell i protuberàncies a la pell, que contenen un gran nombre d'àcars. Si no es tracta, es propaga molt ràpid.

Com es diagnostica?

El diagnòstic de la sarna es fa a partir dels símptomes que explica el pacient. A més, a la pell de les persones afectades es poden detectar unes línies vermelloses (solcs) de 2-15 mm, amb granets vermells (pàpules) o vesícules al final, on hi ha els àcars.

El metge confirma el diagnòstic amb la identificació del paràsit o dels seus ous, mitjançant l'observació d'una mostra de pell amb el microscopi. Si no és possible, en alguns casos pot ser necessària una biòpsia de pell.

Com l'he pogut agafar?

Es contrau a través del contacte directe i perllongat amb la pell d'una persona infectada. És poc probable que es transmeti a través d'un contacte físic breu, com ara una abraçada o una encaixada.

També es pot contagiar de manera indirecta en compartir la roba, els llençols o les tovalloles amb una persona afectada, ja que els àcars poden sobreviure fora del cos humà de 24 a 36 hores.

En llocs tancats on hi ha molt contacte entre persones, com ara llars d'infants, escoles, residències de gent gran o presons, es poden produir petites epidèmies.

S'encomana a través dels animals?

Els animals no propaguen la sarna humana, sinó un altre tipus de sarna causada per un paràsit diferent que no sobreviu ni es reproduïx en l'ésser humà. Per tant, si una persona té contacte proper amb un animal amb sarna, la seva pell pot presentar una reacció temporal, però l'àcar morirà de forma natural en un parell de dies.

Quin tractament he de seguir?

Habitualment s'utilitza una crema tòpica de **permetrina al 5%** que cal aplicar amb cura a tot el cos, des del coll fins a la planta dels peus, sense deixar-se cap zona. Es recomana administrar aquesta crema a la nit i esperar entre 10-15 minuts abans de vestir-se. La crema s'ha de **deixar actuar un mínim de 12 hores**. Un

cop passat aquest temps, es pot retirar amb aigua a la dutxa o a la banyera. Per tal que el tractament sigui efectiu, **cal repetir l'aplicació del medicament al cap de 7 dies**. Generalment, amb una o dues aplicacions la infecció es resol.

S'ha d'insistir en les zones més afectades, com ara els espais entre els dits de les mans i els peus, els palmells i les plantes, les aixelles, el plec sota dels pits, l'arèola mamària i els genitals i les natges, tot respectant-ne les mucoses. Les ungles també s'han de tractar amb crema perquè hi poden haver àcars o ous com a conseqüència del rascat. En infants i gent gran la infecció pot estendre's al cuir cabellut i la cara i, per tant, cal aplicar-hi el medicament. S'ha de fer amb precaució i evitar el contacte amb els ulls i la zona de la boca.

En casos més greus es poden utilitzar altres medicaments com ara l'ivermectina d'administració oral.

He de prendre alguna altra mesura?

Es recomana aïllar la roba, la roba de llit, les tovalloles i tot el material amb què la persona infectada hagi estat en contacte durant els dies previs a l'inici del tractament. S'aconsella el següent, en funció del tipus de material i de si es pot o no rentar:

- Rentar amb aigua calenta (60 °C) i planxar o utilitzar l'assecadora.
- Netejar en sec.
- Col·locar la roba i altre material en bosses de plàstic tancades durant, com a mínim, tres dies.
- Utilitzar insecticides en material que no es pot rentar amb facilitat com sofàs i mobles.

Com puc alleujar la picor?

Es recomana utilitzar cremes hidratants i mantenir la pell neta i seca.

Si la picor és insuportable, es pot utilitzar un antihistamínic i, en casos més greus, cremes tòpiques amb corticoides. El metge decidirà quin és el tractament més adequat en cada cas.

Què passa si em rasco?

El rascat pot fer que les lesions de la pell s'infectin (inflamació, dolor, pus) i sigui necessari l'ús d'antibiòtics. També pot causar una infecció secundària a la pell d'origen bacterià anomenada impetigen. És important mantenir la pell neta i seca i no rascar-se.

Les persones del meu entorn també s'han de tractar?

En algunes situacions, serà necessari tractar també altres membres de la família i contactes directes, encara que no presentin símptomes. En funció de la situació individual, el vostre metge decidirà si cal fer-ho.

Més informació

Sarna. MedlinePlus. <https://medlineplus.gov/spanish/scabies.html> (castellà)

Sarna. Parc de Salut Mar. <http://www.parcdesalutmar.cat/dermatologia/informacio-malalties/sarna.html> (català)

Bibliografia

Scabies. UpToDate. Disponible a: <https://www.uptodate.com>

Sarna sin gusto... también pica. Dermapixel. <http://www.dermapixel.com/p/finalidad-del-blog.html>

Autoria

Grup de treball d'informació sobre medicaments dirigida a la ciutadania del Canal Medicaments i Farmàcia

La informació ha estat elaborada amb la participació del Consell Consultiu de Pacients de Catalunya.